

Tilråding til Miljødirektoratet om opprettelse av Gåsvikmyra naturreservat i Eidskog kommune

Bevaring av verdifull natur

Desember 2025

Statsforvalteren i Innlandet
Rapport nr. 20 | 2025

Forfatter: Marie-Louise Olsen

Tittel: Tilråding til Miljødirektoratet om opprettelse av Gåsvikmyra naturreservat

ISBN: 978-82-8410-076-0

© 2025 Forfatter

Rapporten er lisensiert under «Creative Commons Navngivelse – Ikke Kommersiell – Del På Samme Vilkår 3.0 Norge»-lisensen som er gjengitt her: <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/no/>

Innhold

1. FORSLAG	4
1.1 Hjemmelsgrunnlag.....	4
1.2 Verneverdier, påvirkningsfaktorer og effekter av verneforslaget	5
1.3 Inngrepsstatus og andre interesser	7
1.4 Planstatus.....	8
2. SAKSBEHANDLING	8
2.1 Området som tilrås vernet.....	8
2.2. Saksbehandlingsprosess, prosess med kommunen og grunneier	8
2.3 Forholdet til skog.....	9
2.4 Forholdet til utredningsinstruksen	10
3. VIKTIGE ENDRINGER UNDER BEHANDLINGEN AV VERNEPLANEN	11
3.1 Avgrensing.....	11
3.2 Verneforskriften	11
4. OPPHEVING OG ENDRING AV TIDLIGERE VERNEVEDTAK	11
5. FORVALTNING, ØKONOMISKE OG ADMINISTRATIVE KONSEKVENSER	11
5.1 Vurdering av samfunnsnytte og samfunnsøkonomiske konsekvenser	11
5.2 Forvaltningsmessige og budsjettmessige konsekvenser	12
5.3 Forvaltningsmyndighet.....	12
6. Beskrivelse av området med merknader	12
6.1. Gåsvikmyra naturreservat, Eidskog kommune	12
7. Sammendrag av høringsuttalelsene med Statsforvalterens kommentarer	14
8. Statsforvalterens tilråding:	15
VEDLEGG:	16

1. FORSLAG

Statsforvalteren tilrår å opprette Gåsvikmyra naturreservat i Eidskog kommune, Innlandet fylke, i medhold av naturmangfoldloven (lov om forvaltning av naturens mangfold). Gåsvikmyra er et ombrominerotroft myrkompleks bestående av ulike utforminger av myr og myrskog.

Tilrådingen omfatter 211,6 dekar nytt verneareal.

1.1 Hjemmelsgrunnlag

Opprettelse av Gåsvikmyra naturreservat foreslås vernet i medhold av naturmangfoldloven § 34 og § 62. Området foreslås vernet som naturreservat, jf. naturmangfoldloven § 37.

Vilkåret for å kunne opprette et naturreservat etter naturmangfoldloven § 37 er at arealet enten inneholder truet, sjelden eller sårbar natur, representerer en bestemt naturtype, på annen måte har særlig betydning for biologisk mangfold, utgjør en spesiell geologisk forekomst eller har særskilt naturvitenskaplig verdi.

Naturreservatene skal bidra til bevaringsmålene i naturmangfoldloven § 33, blant annet bokstavene *a (variasjonsbredden av naturtyper og landskap), b (arter og genetisk mangfold), c (truet natur og økologiske funksjonsområder for prioriterte arter), d (større intakte økosystemer, også slik at de kan være tilgjengelige for enkelt friluftsliv), e (områder med særskilte naturhistoriske verdier), g (økologiske og landskapsmessige sammenhenger nasjonalt og internasjonalt), h (referanseområder for å følge utviklingen i naturen).*

Verneområdene skal bidra til å oppfylle flere nasjonale mål som:

- *Et representativt utvalg av norsk natur skal bevares for kommende generasjoner.*
- *Økosystemet skal ha god tilstand og levere økosystemtjenester.*
- *Ingen truet arter og naturtyper skal utryddes, og utviklingen til truet og nær truet arter og naturtyper skal forbedres.*

Opprettelse av verneområdet bidrar til å nå internasjonale mål og forpliktelser, bl.a. nedfelt i konvensjonen for biologisk mangfold artikkel 8 om et sammenhengende verneområdenettverk, jf. også naturmangfoldloven § 33 bokstav g.

Ved å verne dette naturområdet mot ulike typer inngrep og forstyrrelser, gir verneområdene også et positivt bidrag til det nasjonale og internasjonale målet om å

stanse tapet av naturmangfold, jf. naturmangfoldloven § 33 bokstav a, b og c.

1.2 Verneverdier, påvirkningsfaktorer og effekter av verneforslaget

Det foreslåtte området inkluderer truede naturtyper. Søndre del av Innlandet fylke, sammen med Trøndelag, er de områdene hvor det finnes flest høgmyrer i Norge. Vi kan derfor si at høgmyr er en type natur Innlandet har et særlig ansvar for å ta vare på.

Opprettelsen av verneområdet er med på å bidra til å fylle opp de nasjonale målene 1.2 og 1.3 som sier at:

- 1) Ingen arter og naturtyper skal utryddes, og utviklingen til truede og nær truede arter og naturtyper skal bedres
- 2) Et representativt utvalg av norsk natur skal tas vare på for kommende generasjoner

Opprettelse av Gåsvikmyra naturreservat vil bidra til å redusere de negative effektene av klimaendringene gjennom at området sikres mot inngrep som blant annet kan medføre til klimagassutslipp. Myrer som Gåsvikmyra bidrar til betydelige økosystemtjenester i form av karbonlagring, vannrensing og flomdemping. Området bidrar også til at arter, herunder våtmarksfugl, bedre kan forflytte seg i landskapet, samt til å sikre et nettverk av viktige leveområder for naturmangfoldet i norske økosystem. Verneverdiene i dette området er knyttet til en sjelden myr-mosaikk bestående av eksentrisk høgmyr, øyblandingsmyr, særlig nedbørsmyr og rik åpen sørlig jordvannsmyr, der ikke myrflaten har vært drenert hverken i fortid eller nåtid. Dette er naturtyper som vil bidra til å fylle mangler i vernet, samtidig vil de bidra til å bevare trua natur.

Tabell som viser måloppnåelse for supplerende vern

Område	Kommune	Totalareal	Areal av «hovednaturtype»	«Andre naturtyper»	Moh.	Verneverdi
Gåsvikmyra	Eidskog	211,6	Myr-kompleks (ca. 147 daa)	Skog (ca. 63 daa)	236	Nasjonalt verdifullt

Tabell over rødlistede naturtyper

Tabell 1. Oversikt over kartlagte naturtyper på Gåsvikmyra i 2024 etter Miljødirektoratets instruks.

Områdenavn NiN Id	Naturtype	Rødlistekategori/ annet utvalgskriterium	Tilstand	Naturmangfold	Kvalitet	Areal m ²
NINFP2410160787	Rik åpen sørlig jordvannsmyr	EN – sterkt truet	God	Stort	Svært høy	40 188
NINFP2410160790	Gammel fattig sumpskog	Naturtype med sentral økosystem-funksjon	God	Stort	Svært høy	67 738
NINFP2410160789	Øyblandingsmyr	NT – nær truet	God	Moderat	Høy	6481
NINFP2410160792	Eksentrisk høymyr	EN – sterkt truet	God	Moderat	Høy	26 104
NINFP2410160788	Eksentrisk høymyr	EN – sterkt truet	God	Moderat	Høy	6237
NINFP2410160791	Sørlig nedbørsmyr	NT – nær truet	God	Lite	Moderat	8986

Den naturfaglige dokumentasjonen for verneplanen er hentet fra rapporten «Naturverdier på Gåsvikmyra i Eidskog kommune, Innlandet fylke» av /Dokkadeltaet Nasjonale Våtmarkssenter 2024 samt arts- og naturtyperegistreringer i Naturbase og Artskart.

De viktigste påvirkningsfaktorene på verneverdiene i området som foreslås vernet er fragmentering som følge av menneskeskapt infrastruktur, hogst med eventuell tilhørende skogsbilvegbygging og i noen grad muligens også kraftutbygging med nye kraftlinjer. Vern av det foreslåtte området skal gjennom bestemmelser om slike tiltak sikre arealer med viktige vernekvaliteter, bidra til dekning av viktige mangler i våtmarksvernet og bidra til bedre representativitet i vernet av norsk natur. Områdene vil bidra til langsiktig og effektiv bevaring av truede naturtyper og levested for et stort antall truede arter, og dermed redusere den samlede risikoen for at artene vil dø ut.

Verneforskriftene åpner for at flere pågående aktiviteter kan videreføres. Tiltak som isolert sett vurderes å ha liten betydning for verneformålet, kan i sum og over tid medvirke til at verneverdiene forringes. For enkelte aktiviteter vil det derfor i tråd med prinsippene om samlet belastning være restriksjoner, med den hensikt at naturverdiene får en økt beskyttelse. Dette er også i tråd med prinsippene om miljøforsvarlige teknikker og lokalisering, samt miljøforringer betaler der hvor det ut fra hensynet til verneverdiene er fastsatt bestemmelser om blant annet ferdsel og tiltak knyttet til tilgrensende eksisterende flomvoll. Ut fra dagens kunnskap om arter og naturtyper i områdene vil de aktivitetene som verneforskriften åpner for, sannsynligvis ha liten

negativ innvirkning på artene, naturtypene og landskapselementene. Vernebestemmelsene tillater likevel svært få inngrep og forstyrrelser i områdene.

Statsforvalteren vurderer det slik at vernet med stor grad av sannsynlighet vil føre til en positiv utvikling for artene og naturtypene, jf. naturmangfoldloven §§ 4 og 5. Vi anser at kunnskapsgrunnlaget er i tråd med kravet i naturmangfoldloven § 8. Statsforvalteren har ut fra en føre-var-tilnærming i verneforslaget vektlagt muligheten for flere påvirkninger av samme slag, eller en kombinasjon av flere ulike påvirkningsfaktorer (samlet belastning). Det foreligger ellers etter vår oppfatning tilstrekkelig kunnskap om naturmangfoldet, påvirkningsfaktorer og effekten av vernet. Føre-var-prinsippet tillegges derfor ikke ytterligere vekt i denne saken.

For nærmere beskrivelse av verneverdier, påvirkningsfaktorer og effekter av verneforslaget, jf. naturmangfoldloven kapittel II, vises det til omtalen av opprettelse av Gåsvikmyra naturreservat i kapittel 3 til 6.

Dersom området ikke vernes, vil det være andre sektorlover som regulerer arealbruken fremover og som skal ivareta hensynene til biologisk mangfold.

1.3 Inngrepsstatus og andre interesser

Veier

Det finns ingen veier eller traktorspor innenfor foreslåtte vernegrense, men området grenser mot øst og sør til skogsbilvei. Foreslåtte vernegrense ligger 10 meter fra midten av veien. I utkast til verneforskrift nedenfor er det åpnet opp for *nødvendig rydding av vegetasjon langs veikanten til tilgrensende skogsbilvei*. Med nødvendig rydding menes kontroll av vegetasjon som måtte utvikle seg til hinder for sikker trafikk/bruk av skogsbilveien for eksempel trær som henger over veien.

Energi- og nettanlegg

I den sørlige delen av Gåsvikmyra finns en høyspennings luftledning. Denne er ivaretatt i utkast til verneforskrift i tråd med malen for verneforskrifter.

Mineralforekomster

Det er ikke registrert mineralforekomster innenfor utvidelsen.

Reindrift

Det er ikke reindriftnessige interesser i området.

1.4 Planstatus

Området er avsatt som LNF-område i kommuneplanens arealdel.

Området ligger i aktsomhetsområde for flom.

2. SAKSBEHANDLING

Arbeidet med *bevaring av verdifull natur – supplerende vern* er forankret i Meld. St. 14 (2015-2016) Natur for livet & Meld. St. 35 (2023-2024) Bærekraftig bruk og bevaring av natur – Norsk handlingsplan for naturmangfold. Meldingene sier blant annet at man *skal sikre et representativt utvalg av norsk natur for fremtiden, gjennom å verne naturtyper og økosystemer som i dag er mindre godt dekket av vern ... og at det innebærer at alle naturtyper har noen lokaliteter som er vernet. Dette vernet er også viktig for å bevare flest mulig leveområder for truede arter og naturtyper. Dette gjelder kulturlandskap, åpent lavland, ferskvannsområder og våtmark*. Viktige naturfaglige evalueringer som ligger til grunn for prioriteringene i vernearbeidet er NINA rapport 535/2010, NINA rapport 888/2012 og NINA rapport 1666/2019.

2.1 Området som tilrås vernet

Det området som tilrås vernet er angitt i tabellen under.

Navn	Oppstart, dato	Høring, dato
Gåsvikmyra naturreservat	26. februar 2025	22. september 2025

2.2. Saksbehandlingsprosess, prosess med kommunen og grunneier

Foreslått opprettelse av Gåsvikmyra naturreservat har tatt utgangspunkt i kandidatområdene som Miljødirektoratet anbefalte Klima- og miljødepartementet (KLD) i kategorien "*supplerende vern*" av mai 2019. Dette ble presentert for Eidskog kommune på møte den 20. desember 2024.

Det er ønskelig at kommunene skal ha mulighet til å påvirke hvilke naturområder Statsforvalteren jobber videre med, og å komme med alternative forslag til arealer som har tilsvarende nasjonale naturverdier. Det ligger likevel i oppdraget at Statsforvalteren avgjør hvilke områder som skal foreslås for vern. Eidskog kommune foreslo imidlertid ikke et alternativt vern til opprettelse av Gåsvikmyra naturreservat.

Grunneiere, rettighetshavere, kommuner og andre skal gis anledning til å komme med merknader til et verneplanarbeid før et verneforslag utformes. Det er derfor tidligere meldt oppstart av påtenkt verneforslag etter naturmangfoldloven § 42. Innspill som kom inn i forbindelse med oppstartsmeldingen av 26. februar 2024 ble besvart i verneplanen «Høring av forslag om opprettelse av Gåsvikmyra naturreservat» (rapport 17/2025).

I perioden 25. november 2024 – 12. mars 2025 har det vært dialog med Eidskog kommune. I e-post av 12. februar 2025 skrev kommunen blant annet følgende: *Eidskog kommune ser ingen ulemper med at Gåsvikmyra utredes for bevaring av verdifull natur, og det er positivt at Carl Axel Løvenskiold ser denne muligheten.* Det var planlagt at Statsforvalteren, i tillegg til møtet av 20.12.24, skulle delta på kommunen sitt formannskapsmøte den 11. mars 2025, men som følge av lang saksliste hos formannskapet, valgte Formannskapet på dagen (12.3.25) å avlyse sakspunktet om «Bevaring av verdifull natur». Samme dag mottok kommunedirektøren den presentasjonen Statsforvalteren skulle ha gjennomgått på formannskapsmøtet. Det ble avtalt at kommunen på eget initiativ skulle komme tilbake til SFIN, dersom kommunen fikk behov for at SFIN gjennomførte presentasjonen på et senere tidspunkt. Kommunen har imidlertid ikke ytret behov for det.

Foreslåtte område for vern berør én grunneier (gbnr. 37/1 Eidskog). Det har vært løpende dialog mellom den skogeierorganisasjonen som representerer grunneier/skogeier (Norskog), grunneier selv og SFIN i perioden 4. september 2019 – 5. desember 2025. Høsten 2024 var det felles befaring av området, for å få en god arrondering rundt Gåsvikmyra var det felles forståelse for å inkludere noe av skogen rundt myrflaten. Med dette mottok SFIN et oppdatert tilbud av 3. oktober 2024 via Norskog som inkluderer skog av en viss verdi. Se mer om temaet skog nedenfor.

Grunneier har, i samråd med Norskog og i e-post datert 05.12.2025, godkjent at denne tilrådingen oversendes Miljødirektoratet, selv om erstatningen for den frivillig tilbudte skogen ikke er oppgjort på det tidspunktet Statsforvalteren oversender sin tilråding til direktoratet.

2.3 Forholdet til skog

Statsforvalteren har i forbindelse med foreslåtte opprettelse av Gåsvikmyra naturreservat, gjort konkrete vurderinger i forhold til om det inngår arealer med skog av en viss verdi og har konkludert med at dette er tilfellet. Skog kan bare vernes dersom grunneier tilbyr skogen frivillig (jf. arbeidet med frivillig vern av skog). Gåsvikmyra ble opprinnelig tilbudt for vern i regi av *Frivillig vern av skog* tilbake i 2019. Statsforvalteren vurderte imidlertid i brev av 2020 at de største naturkvalitetene i området trolig var knyttet til selve myra og i mindre grad til skogen som utgjorde en mindre del av det samlede området. I brev av 2023 vurderte Statsforvalteren at Gåsvikmyra var interessant å jobbe videre med i regi av *Bevaring av verdifull natur*. Det har i perioden 2019 – 2025 vært løpende dialog mellom Statsforvalteren, grunneier og skogeierorganisasjon og det ble gjennomført felles befaring i oktober 2024. I oktober

2024 mottok Statsforvalteren, etter forespørsel, et nytt tilbud fra grunneier via skogeierorganisasjon, som inkluderte litt mer skog rundt myra enn det som ble tilbudt i 2019. Aktuelle foreslåtte vernegrense samsvarer med den grensen som har blitt tilbudt av skog rundt myra. Dersom grunneier i løpet av verneprosessen velger å trekke sitt tilbud om vern av skogen, så vil Statsforvalteren overveie å snevre inn vernegrensen til kun å inkludere myra.

Miljødirektoratet og Landbruksdirektoratet fikk den 1. juli 2020 i oppdrag fra Klima- og miljødepartementet og Landbruks- og matdepartementet å utrede forvaltningstiltak knyttet til skogvern og konsekvenser for avvirkningen og skognæringens bidrag til det grønne skiftet. I rapport M-2007-2021 har direktoratene foreslått retningslinjer for avveininger. I oppdrag fra Klima- og miljødepartementet datert 8.11.2021 ba Klima- og miljødepartementet om at forslaget iverksettes, med noen mindre justeringer. For privateid skog skal forslaget iverksettes for områder der det mottas tilbud etter 1. februar 2022, og ved vern av offentlig eid grunn for områder der det meldes oppstart fra og med samme dato. Statsforvalterens avveining for Gåsvikmyra mellom skogvern og skogbruk er vedlagt denne høringen. Konklusjon fra avveiningsskjemaet er som følger: «Mesteparten av arealet er definert som myr og tilhørende kantsoner. Det er en naturtype innenfor arealet, denne omfavner i stor grad myr, men noe av arealet er definert som produktiv skog. Vern av arealet vil ikke legge begrensninger på omkringingliggende eiendommer. Et vern av arealet vil ha mindre eller ingen betydning for tømmeretilgangen. Noe kubikkmasse som er hogstmoden, eller nær hogstmodenhet er tilgjengelig. Det er store begrensninger til hogst i området pga. diverse hensyn til naturmangfold og muligens driftsmessige utfordringer i form av fare for avrenning ned i vannforekomst og myr».

2.4 Forholdet til utredningsinstruksen

Verneforslagene er utarbeidet i henhold til rundskriv T-2/15 om saksbehandlingsregler ved områdevern etter naturmangfoldloven, forvaltningsloven og utredningsinstruksen. I kapittel 1 og 2 begrunnes verneforslagene på overordnet nivå og sammenhengen med nasjonale og internasjonale mål om å ta vare på et utvalg av norsk natur. Videre omtales kort hva som eventuelt skjer med verneverdiene hvis vernet ikke gjennomføres og hvilke virkemidler som eventuelt kan være relevante. I kapittel 5 vurderes samfunnsnyttene av verneforslagene på et overordnet nivå, sammen med økonomiske og administrative konsekvenser. I kapittel 7 går det fram at det bare kom inn et enkelt høringsinnspill til verneforslaget/verneplanen for opprettelse av Gåsvikmyra naturreservat fra berørte parter, myndigheter og interessegrupper i dette tilfellet fra Statens vegvesen som skriver at de ikke har noen merknader. Etter avveininger mellom områdenes verneverdier og andre samfunnsinteresser er det underveis i verneprosessen ikke foretatt endringer i vernebestemmelser og avgrensning for verneforslagene.

Gjennom verneplanprosessen er det foretatt en avveining mellom verneinteresser og andre bruker- og samfunnsinteresser. Verneforslaget er etter vårt syn og innenfor rammene av å bli et naturreservat, tilpasset de ulike brukerinteressene i området. Vi mener at kravene i naturmangfoldloven § 14 er oppfylt.

3. VIKTIGE ENDRINGER UNDER BEHANDLINGEN AV VERNEPLANEN

3.1 Avgrensing

- Ingen grenseendringer er foretatt etter oppstart og høring.

3.2 Verneforskriften

- Det er ikke foretatt endringer i forslaget til verneforskrift for Gåsvikmyra naturreservat.

4. OPPHEVING OG ENDRING AV TIDLIGERE VERNEVEDTAK

Gåsvikmyra er et helt nytt verneområde, derfor er ingen tidligere verneforskrifter berørt.

5. FORVALTNING, ØKONOMISKE OG ADMINISTRATIVE KONSEKVENSER

5.1 Vurdering av samfunnsnytte og samfunnsøkonomiske konsekvenser

Området er avsatt som LNF-område i kommuneplanens arealdel. Bruksinteresser er klarlagt i forarbeidet til oppstartsmeldingen, ved innspill knyttet til oppstartsmeldingen og senest gjennom høring av verneforslag samt annen kontakt med berørte parter.

Vernet vil tilsvarende som eksisterende Jarenvatnet naturreservat, sette begrensninger for fremtidige mulighetene for bl.a. jord- og skogbruk, mineralutvinning, regulering av

vassdrag, nedbygging og annen omdisponering fra natur til andre formål. Vi vil ellers nevne at vi i verneplanprosessen lagt vekt på å imøtekomme andre interesser gjennom avgrensing og forskriftsutforming innenfor rammen av et naturreservat.

Statsforvalteren mener at verneforslaget slik det nå foreligger har begrensa konsekvenser for andre samfunns- og næringsinteresser. Samlet sett vurderer Statsforvalteren det slik at de samfunnsøkonomiske konsekvensene av vernet vil være positive på sikt. Forslaget vil sikre natur som har en positiv samfunnsnytte, selv om denne ikke kan verdsettes, og vil bidra til oppfyllelse av nasjonale og internasjonale forpliktelser om å ivareta naturmangfoldet.

5.2 Forvaltningsmessige og budsjettmessige konsekvenser

De største kostnadene som følge av etableringen av verneområdet vil være utgifter til forvaltning og eventuelle skjøtselstiltak for å opprettholde verneverdiene på lang sikt. Det finnes ikke noe åpenbart restaureringsareal i området.

5.3 Forvaltningsmyndighet

Statsforvalteren i Innlandet er per i dag forvaltningsmyndighet for verneområdene i Eidskog kommune. Eidskog kommune har så langt ikke ytret ønske om å ta over forvaltningsansvaret. Forvaltningsmyndigheten fastsettes gjennom forskriften når områder vedtas vernet.

6. Beskrivelse av området med merknader

6.1. Gåsvikmyra naturreservat, Eidskog kommune

Nytt verneareal: 211,6

Areal skog av en viss verdi: ca. 63 dekar

Verneformål og særskilte verneverdier

Formålet med naturreservatet er å bevare et viktig og intakt myrkompleks som

a. representerer en mosaikk av sjeldne og truede myr-naturtyper omgitt av kantskog og sumpskog.

b. har særskilt betydning for biologisk mangfold ved at det er funksjonsområde for våtmarksfugl, skogsfugl, småfugl samt annet dyreliv.

Det er en målsetning å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

Gåsvikmyra ligger i Eidskog kommune og grenser i nord til Kongsvinger kommune. Myra grenser i nord mot Gåsviksundet som er den sørligste delen av innsjøen Digeren.

Området befinner seg vegetasjonsmessig i sørboreal sone og svakt kontinental seksjon (OC).

Gåsvikmyra er et ombrominerotroft myrkompleks bestående av ulike utforminger av myr og myrskog. Myrkomplekset er omkranset av skog i varierende aldersklasser i øst, sør og vest.

Gåsvikmyra myrkompleks består av 4 ulike utforminger av myr som er rødlistet.

Eksentrisk høymyr og sørlig jordvannsmyr er kategorisert som sterkt truet (EN) på Norsk rødliste for naturtyper 2018 (Artsdatabanken 2024). I tillegg er sørlig nedbørsmyr og øyblandingsmyr nær truet (NT), samt at den gamle fattige myrskogen på og rundt Gåsvikmyra er i samme kategori.

Ingen av utformingene av myr utmerker seg artsmessig sett, de inneholder stort sett forventede og lite sjeldne arter av karplanter, moser og lav knyttet til disse naturtypene. De ombrotrofe partiene har arter som torvmyrull, hvitmyrak, røsslyng, rundsoldogg og molte. De minerotrofe delene av myra har relativt lavt kalkinnhold for jordvannsmyr. I disse partiene finnes arter som sveltull, slåttestarr, flaskestarr, gråstarr, stormyrull/duskmyrkull og innslag av bukkeblad i tillegg til artene som finnes i de ombrotrofe delene av myra.

Fastmarksskogsmarken som er kartlagt rundt Gåsvikmyra består av blåbær- og bærlyngskog i veksling. Det finnes partier med eldre furuskog ifølge Skogportalen på Kilden (NIBIO 2024), men det er ingen rødlistekategorier eller andre utvalgsriterier som er oppfylt, som eksempelvis skog med gamle trær, liggende eller stående dødved, og den er derfor kun kartlagt etter den heldekkende basisinstruksen.

Det er ikke tidligere registrert noen rødlistede arter av karplanter, moser, lav eller sopp på Gåsvikmyra, og det ble ikke funnet noen under kartleggingen i 2024. Det er heller ikke registrert noen fremmede arter på myra tidligere, og det ble ikke funnet fremmede arter i 2024.

Selve artsmangfoldet på og rundt myrkomplekset er relativt ordinært, men partier i myrskogen og fastmarksskogen kan på sikt få kvaliteter knyttet til eldre

skog/naturskogsnaer skog, med potensial for blant annet etablering av lavarter og sopp knyttet til gammel skog.

Konklusjonen etter kartlegging i 2024 er at Gåsvikmyra vurderes å ha nasjonal verdi på bakgrunn av at myrkomplekset utgjøres av 5 rødlistede og intakte naturtyper, hvor to av naturtypene er i høy kategori – sterkt truet (EN). Eksentriske høymyrer er i særdeleshet truet, og det er få slike intakte myrer med god utforming i lavlandet.

Med bakgrunn i overstående så vil Gåsvikmyra bidra til en utfyllende funksjon særlig når det gjelder å bevare et nettverk av intakte høgmyrer på Østlandet. Høgmyrer har veldig store karbonlager og er en av de viktigste myrtypene med tanke på binding av karbon, vern av Gåsvikmyra vil med dette også bidra til å motvirke negative effekter av klimaendringer.

7. Sammendrag av høringsuttalelsene med Statsforvalterens kommentarer

Våtmark er den naturtypen som forsvinner hurtigst i verden. Globalt har 64 prosent av verdens våtmarker forsvunnet siden 1900, og det er få tegn på at denne negative utviklingen har bremsset opp. Arealbruksendringer er den største trusselen mot det biologiske mangfoldet.

Arbeidet med opprettelsen av Gåsvikmyra naturreservatet startet formelt opp 26. februar 2025 da Statsforvalteren meldte oppstart av verneprosessen. Videre ble et detaljert verneforslag for området, sendt på høring den 22. september 2025 med frist for å uttale seg til den 1. desember 2025. Høringen av verneplanen ble i tillegg annonsert i to lokale aviser (*Mitt Eidskog* og *Glomdalen*) samt i Norsk Lysingsblad.

Det har kommet inn én høringsuttalelse til verneforslaget, som i sin helhet gjengis nedenfor.

Høringsinnspill

Statens vegvesen

Tilbakemelding til høring - Bevaring av verdifull natur - opprettelse av Gåsvikmyra naturreservat - Eidskog kommune. Vi viser til høring datert 22.09.2025.

Saken gjelder: Formålet med arbeidet er å opprette Gåsvikmyra naturreservat i Eidskog kommune.

Vår tilbakemelding til arbeidet: Området det gjelder i Eidskog og verneforslaget, berører ikke Statens vegvesen sine ansvarsområder og vi har ingen merknader til arbeidet.

/Statens vegvesen, Transport og samfunn.

Navn

Statsforvalteren tilrår navnet som i høringsforslaget, Gåsvikmyra naturreservat.

Verneforskrift

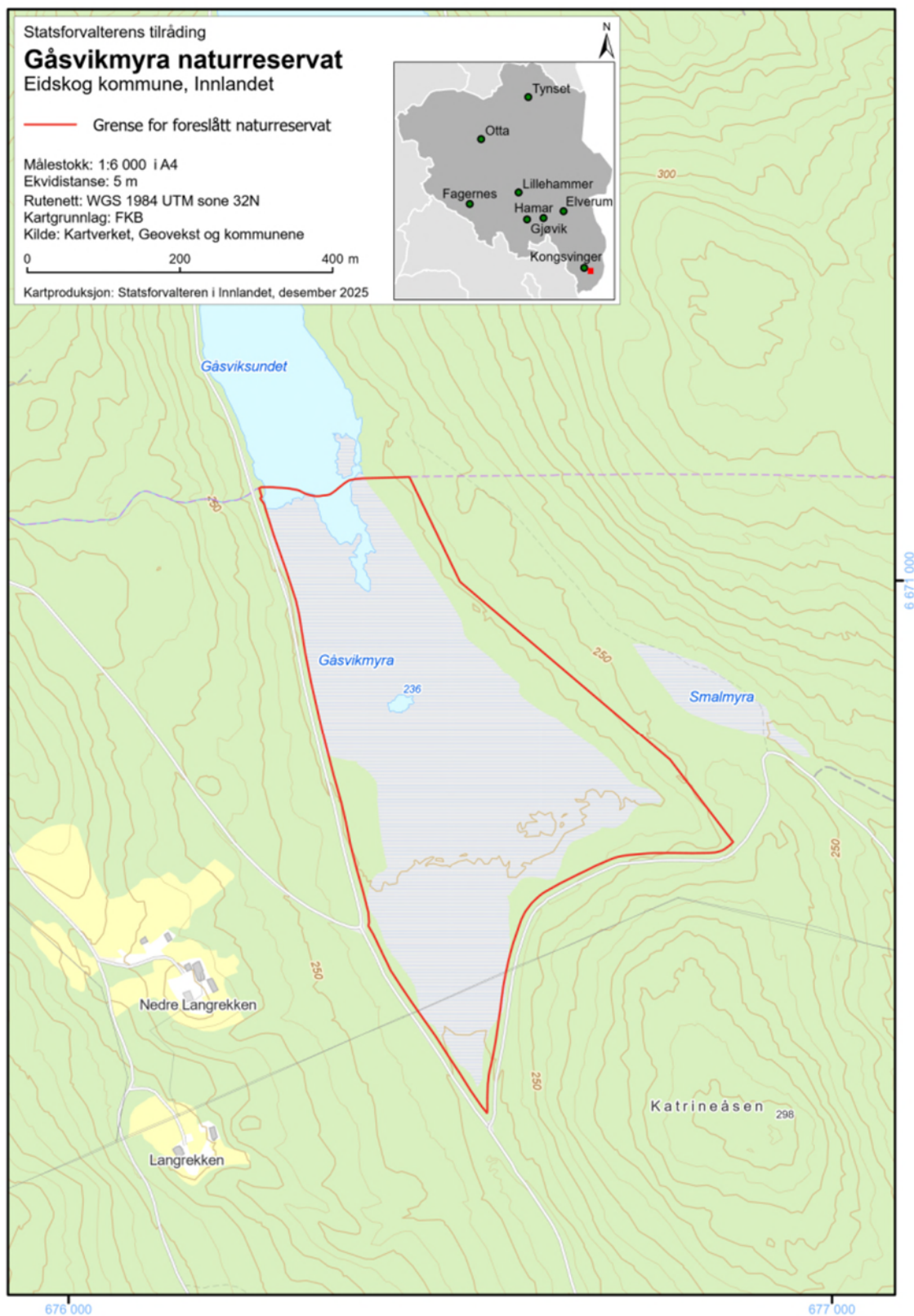
Uendret etter høringsrunde

8. Statsforvalterens tilråding:

Statsforvalteren tilrår at området blir vernet som naturreservat med verneforskrift og vernegrense etter høringsforslaget som beskrevet.

VEDLEGG:

Gåsvikmyra naturreservat – Forslag til vernekart

Gåsvikmyra naturreservat – Forslag til verneforskrift

Forskrift om vern av Gåsvikmyra naturreservat, Eidskog kommune, Innlandet fylke

Fastsatt ved kongelig resolusjon [dato] med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34 og § 62. Fremmet av Klima og miljødepartementet.

§ 1 Formål

Formålet med naturreservatet er å bevare et viktig og intakt myrkompleks som

- a. representerer en mosaikk av sjeldne og truede myr-naturtyper omgitt av kantskog og sumpskog.
- b. har særskilt betydning for biologisk mangfold ved at det er funksjonsområde for våtmarksfugl, skogsfugl, småfugl samt annet dyreliv.

Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

§ 2 Geografisk avgrensning

Naturreservatet berører følgende gnr./bnr.: 37/1 Eidskog kommune

Naturreservatet dekker et totalareal på 211,6 daa. Grensene for naturreservatet går fram av kart datert Klima- og miljødepartementet [dato]. De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes

Verneforskriften med kart oppbevares i Eidskog kommune, hos Statsforvalteren i Innlandet, i Miljødirektoratet og Klima- og miljødepartementet.

§ 3 Vernebestemmelser

I naturreservatet må ingen foreta seg noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet.

I naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser:

- a. Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp inkludert lav eller deler av disse fra reservatet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt.
- b. Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse. Utsetting av dyr er forbudt. Hunder skal holdes i bånd.
- c. Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, eller andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker, framføring av luftledninger, jordkabler og kloakkledninger, bygging av veier, drenering og annen form for tørrlegging, uttak,

oppfylling og lagring av masse, utslipp av kloakk eller annen form for forurensning, henleggelse av avfall, gjødsling, fôring av dyr, utsetting av saltsteiner, kalking og bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Oppstillingen av tiltak er ikke uttømmende.

- d. Bruk av naturreservatet til større arrangementer, camping, teltslagning, oppsetting av kamuflasjeinnretninger er forbudt.
- e. Bålbrenning er forbudt.

§ 4 Generelle unntak fra vernebestemmelsene

Bestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for

- a. sanking av bær og matsopp
- b. jakt på hjortevilt i samsvar med gjeldene lovverk
- c. felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk
- d. stangfiske
- e. beiting
- f. vedlikehold av eksisterende stier og andre anlegg og innretninger i henhold til standard på vernetidspunktet
- g. nødvending rydding av vegetasjon langs veikanten til tilgrensende skogsbilvei
- h. drift og vedlikehold, samt istandsetting ved akutt utfall eller fare for akutt utfall på eksisterende energi- og kraftanlegg i og inntil verneområdet
- i. oppgradering eller fornyelse av kraftledninger for heving av spenningsnivå og økning av linjetversnitt, når tiltaket ikke skader verneverdiene angitt i verneformålet nevneverdig

§ 5 Regulering av ferdsel

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel:

- a. Motorisert ferdsel til lands og til vanns er forbudt herunder landing og start med luftfartøy.
- b. Sykling, ridning og bruk av hest er forbudt.

§ 6 Generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene

Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for:

- a. landing og start med Forsvarets luftfartøy

- b. nødvendig uttransport av felt elg og hjort med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget
- c. nødvendig motorferdsel for uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsom mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøring
- d. nødvendig motorferdsel i forbindelse med akutt utfall eller fare for akutt utfall på eksisterende energi- og kraftanlegg. Ved bruk av motorisert transport skal det i etterkant sendes melding til forvaltningsmyndigheten

§ 7 Spesifiserte dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til

- a. istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner
- b. tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt og fisk
- c. avgrenset bruk av naturreservatet for aktiviteter nevnt i § 3 andre ledd bokstav d
- d. nødvendig motorferdsel i forbindelse med drift og vedlikehold, samt oppgradering og fornyelse av eksisterende kraftledning

§ 8 Generelle dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 9 Skjøtsel

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstand som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldloven § 47.

§ 10 Forvaltningsplan

Det kan utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning av naturreservatet. Forvaltningsplanen kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

§ 11 Forvaltningsmyndighet

Statsforvalteren i Innlandet er forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 12 *Ikraftttredelse*

Denne forskriften trer i kraft straks.

